

Na podlagi 52., 87. in 93. člena in za izvrševanje 87. in 95. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11, 30/11) izdaja minister za izobraževanje, znanost, kulturo in šport

PRAVILNIK

o varovanju in hranjenju nacionalnega bogastva in muzejskega gradiva, o vpisu v razvid muzejev in o podelitvi pooblastila za opravljanje državne javne službe muzejev

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina pravilnika)

(1) Ta pravilnik podrobneje določa minimalne strokovne, tehnične in prostorske zahteve, ki jih morajo izpolniti lastniki oziroma posestniki nacionalnega bogastva pri njegovem hranjenju in prevozu, ter zahteve in standarde varovanja in hranjenja muzejskega gradiva v državnih muzejih in muzejih s pooblastilom za opravljanje državne javne službe.

(2) Ta pravilnik podrobneje določa tudi način vpisa v razvid muzejev in način podelitve pooblastila za opravljanje državne javne službe muzejev (v nadaljnjem besedilu: pooblastilo).

II. NACIONALNO BOGASTVO IN DOLŽNOST NJEGOVEGA HRANJENJA

2. člen (nacionalno bogastvo)

(1) Nacionalno bogastvo so premičnine, ki izpolnjujejo pogoje iz 10. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 4/10, 8/11 in 30/11).

(2) V dvomu, ali je premičnina nacionalno bogastvo, odloči minister, pristojen za kulturno dediščino (v nadaljnjem besedilu: minister).

(3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko lastnik oziroma upravljavec premičnine ali izvajalec javne službe varstva ministru predlaga odločitev o tem, ali je premičnina nacionalno bogastvo.

3. člen (muzejsko gradivo)

Muzejsko gradivo obsega nacionalno bogastvo ter druge premičnine, ki imajo lastnosti premične kulturne dediščine, ki so del muzejske zbirke in ki jih varuje in hrani muzej, vpisan v razvid muzejev.

4. člen (odgovornost za zagotavljanje hranjenja premičnega nacionalnega bogastva)

(1) Za zagotavljanje hranjenja in prevoza premičnega nacionalnega bogastva v skladu z zakonom in s tem pravilnikom je odgovoren njegov lastnik oziroma posestnik.

(2) Lastnik oziroma posestnik premičnega nacionalnega bogastva lahko za hranjenje premičnega nacionalnega bogastva pooblasti muzej, vpisan v razvid muzejev, ali, če je nacionalno bogastvo knjižnično ali arhivsko gradivo, izvajalca javne službe na ustreznem področju.

5. člen **(svetovanje v zvezi s hranjenjem in prevozom nacionalnega bogastva)**

Državni in muzeji s pooblastilom za opravljanje državne javne službe svetujejo muzejem, vpisanim v razvid, ki ne opravljajo javne službe varstva, in drugim lastnikom in posestnikom nacionalnega bogastva v zvezi z varovanjem nacionalnega bogastva, ki ga ti hranijo.

III. PREVOZ PREMIČNEGA NACIONALNEGA BOGASTVA

6. člen **(prevoz premičnega nacionalnega bogastva)**

(1) Prevoz nacionalnega bogastva lahko opravi lastnik ali posestnik, če so med prevozom izpolnjeni pogoji iz drugega odstavka tega člena. Prevozi vozil se izvajajo v skladu s prometnimi predpisi.

(2) Pri prevozu premičnega nacionalnega bogastva je treba upoštevati klimatske standarde iz 3. poglavja priloge 1 tega pravilnika.

(3) Med prevozom je treba premično nacionalno bogastvo zavarovati za primer poškodovanja, uničenja ali kraje.

IV. MINIMALNE ZAHTEVE ZA HRANJENJE NACIONALNEGA BOGASTVA

7. člen **(minimalne zahteve)**

Vsakdo, ki hrani premičnine, ki so nacionalno bogastvo, mora:

1. voditi osnovne podatke na identifikacijskem obrazcu predmeta kulturne dediščine,
2. zagotoviti zvrsti dediščine ustrezne prostore hranjenja z minimalnimi klimatskimi standardi, določenimi v poglavju priloge 1 tega pravilnika,
3. imeti v prostorih iz prejšnje točke tehnično opremo za zaščito pred vlomom, nepooblaščenim dostopom, požarom in udarom strele,
4. zavarovati premično nacionalno bogastvo za primer poškodovanja, uničenja in kraje,
5. dopustiti pristojni organizaciji za varstvo dediščine dostop do premičnega nacionalnega bogastva in do podatkov o njem.

V. MINIMALNE ZAHTEVE ZA HRANJENJE MUZEJSKEGA GRADIVA V MUZEJIH, VPISANIH V RAZVID MUZEJEV

8. člen

(zahteve varovanja in hranjenja muzejskega gradiva v muzejih, vpisanih v razvid)

Muzej, ki se vpiše v razvid muzejev, mora izpolnjevati osnovne kadrovske in finančne zahteve ter minimalne strokovne, prostorske in tehnične zahteve za hranjenje in varovanje muzejskega gradiva iz tega poglavja.

9. člen

(strokovne, kadrovske in finančne zahteve)

Muzej iz prejšnjega člena mora izpolnjevati naslednje strokovne, kadrovske in finančne zahteve:

1. ima vodjo s pooblastili, ki omogočajo osnovno kadrovsko in finančno poslovanje muzeja;
2. ima v delovnem razmerju za nedoločen čas vsaj eno osebo s strokovnim nazivom s področja muzejev;
3. ima angažirano osebje z ustreznimi strokovnimi nazivi za zbiranje, akcesijo in inventarizacijo in za varovanje muzejskega gradiva, ki ga hrani, ali pa zagotovi sodelovanje muzeja, ki je že vpisan v razvid in ki takšno osebje ima;
4. ima angažirano osebje, ki je usposobljeno za finančno načrtovanje in vodenje računovodstva v skladu z računovodskimi standardi;
5. nima blokiranega računa v zadnje pol leta in ni v postopkih zaradi insolventnosti.

10. člen

(tehnične zahteve)

Muzej iz 8. člena tega pravilnika mora izpolnjevati naslednje tehnične zahteve:

1. ima načrt fizičnega in tehničnega, predvsem protivlomnega in protipožarnega, varovanja, ki vsebuje specifikacije za ustrezno tehnično opremo za zaščito pred vlomom, nepooblaščenim dostopom, požarom in udarom strele za vse prostore, ki so namenjeni obiskovalcem, in prostore za hrambo dokumentacije, arhiva in muzejskega gradiva;
2. ima zagotovljeno fizično in tehnično varovanje z zaposlenim osebjem, ki ima nacionalno poklicno kvalifikacijo po predpisih s področja zasebnega varovanja, ali z imetnikom licence za varovanje premoženja v skladu z navedenimi predpisi;
3. ima sklenjeno zavarovanje za primer poškodovanja, uničenja ali kraje za muzejsko gradivo, opremo in prostore, kjer se muzejsko gradivo hrani;
4. ima osnovno tehnično in programsko opremo za dokumentiranje in varno hranjenje muzejskega gradiva in dokumentacije;
5. ima zagotovljeno redno vzdrževanje prostorov, tehnične in programske opreme.

11. člen

(prostorske zahteve)

(1) Muzej iz 8. člena tega pravilnika mora izpolnjevati naslednje prostorske zahteve:

1. ima delovni prostor za strokovno osebje, dokumentacijo in arhiv;
2. ima prostor za razstavno dejavnost;
3. ima prostor za hranjenje muzejskega gradiva, ki po velikosti in opremljenosti ustreza zvrsti muzejskega gradiva.

(2) Priporočeno razmerje med prostori iz prejšnjega odstavka je 40 proti 60, in sicer je 40 odstotkov prostorov namenjenih obdelavi, hranjenju zbirk in strokovnemu osebju

muzeja, 60 odstotkov pa prostorom za obiskovalce, ki so odprti javnosti na podlagi odpiralnega časa muzeja.

(3) Prostori, v katerih se hrani in razstavlja muzejsko gradivo, morajo ustrezati klimatskim standardom iz prvega poglavja priloge 1 tega pravilnika.

(4) Za izjemno občutljivo muzejsko gradivo se podrobnejši prostorski standardi določijo z načrtom hranjenja in razstavljanja, ki ga pripravi muzej.

VI. HRANJENJE MUZEJSKEGA GRADIVA V DRŽAVNIH MUZEJIH IN MUZEJIH S POOBLASTILOM ZA OPRAVLJANJE DRŽAVNE JAVNE SLUŽBE

12. člen

(standardi hranjenja muzejskega gradiva v državnih muzejih in muzejih s pooblastilom za opravljanje državne javne službe)

(1) Državni muzeji in muzeji s pooblastilom za opravljanje državne javne službe morajo za varovanje in hranjenje muzejskega gradiva izpolnjevati zahteve iz V. poglavja tega pravilnika, poleg tega pa tudi strokovne, tehnične in prostorske standarde, določene v tem poglavju.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko državni muzej ali muzej s pooblastilom za opravljanje državne javne službe, ki ne hrani večje količine občutljivega muzejskega gradiva, izpolnjuje le strokovne standarde iz tega poglavja ter zahteve iz V. poglavja tega pravilnika.

(3) Občutljivo muzejsko gradivo je gradivo, katerega hranjenje zaradi svoje relativne starosti, redkosti, poškodovanosti ali sestavljenosti iz različnih materialov zahteva različne, med seboj izključujoče se klimatske standarde iz priloge 1 tega pravilnika.

(4) O tem, ali mora državni muzej ali muzej s pooblastilom za opravljanje državne javne službe izpolnjevati standarde iz prvega ali drugega odstavka tega člena, se odloči v aktu o ustanovitvi državnega muzeja oziroma v sklepu o podelitvi pooblastila muzeju.

13. člen

(strokovni standardi)

(1) Državni muzeji in muzeji s pooblastilom za opravljanje državne javne službe iz prvega in drugega odstavka prejšnjega člena morajo poleg zahtev iz 9. člena tega pravilnika izpolnjevati naslednje strokovne standarde:

1. odprt je za javnost vsaj tri leta pred začetkom postopka za pridobitev statusa muzeja s pooblastilom za opravljanje državne javne službe;
2. ima nadzorne organe, ki so pooblaščen za redno spremljanje njegovega poslovanja;
3. zagotavlja izvajanje državne javne službe za izvajanje nalog varstva premične in žive dediščine širšega pomena;
4. ima v delovnem razmerju vsaj tri osebe s strokovnim nazivom iz muzejskega področja;
5. ima vsaj eno osebo z nazivom iz konservatorsko-restavratorskega področja, če muzej hrani večjo količino občutljivega muzejskega gradiva;
6. ima vsaj eno osebo, odgovorno za delovanje dokumentacijskega sistema, hranjenje dokumentacije in arhiva;
7. ima vsaj eno osebo za delovanje strokovne knjižnice;
8. ima vsaj eno osebo, odgovorno za izvajanje pedagoških in andragoških programov;
9. ima vsaj eno osebo, ki nadzira tehnične pogoje hranjenja in varovanja;

(2) Oseba od 4. do 9. točke prejšnjega odstavka lahko opravlja po več nalog iz prejšnjega odstavka, če je tako določeno v ustreznem aktu o notranji organizaciji dela muzeja.

(3) Oseba iz prvega odstavka tega člena, razen tiste iz 4. točke, je lahko v muzeju v delovnem razmerju ali dela na drug način (na podlagi pogodbe z drugim muzejem, dopolnilnega delovnega razmerja, podjetne pogodbe, študentskega, volonterskega dela ipd.), vendar mora pravna podlaga tega razmerja jasno določati njene obveznosti in zadolžitve.

14. člen (tehnični standard)

Državni muzeji in muzeji s pooblastilom za opravljanje državne javne službe morajo poleg izpolnjevanja tehničnih zahtev iz 10. člena imeti tudi opremo za zagotavljanje klimatskih standardov hranjenja nacionalnega bogastva iz priloge 1 tega pravilnika.

15. člen (prostorski standard)

Državni muzeji in muzeji s pooblastilom za opravljanje državne javne službe morajo zagotoviti poleg prostorov iz 11. člena tega pravilnika še prostor za sprejem obiskovalcev, pedagoške in andragoške programe in strokovno knjižnico.

VII. RAZVID MUZEJEV

16. člen (vloga za vpis v razvid)

(1) Muzej, ki se želi vpisati v razvid muzejev, odda izpolnjeno vlogo za vpis ministrstvu, pristojnemu za kulturo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo).

(2) Ministrstvo ugotavlja izpolnjevanje zahtev za vpis v razvid muzejev na podlagi naslednjih dokazil, ki jih muzej priloži vlogi:

1. akt o ustanovitvi ali drug akt, iz katerega je razvidna pravna osebnost, poslanstvo in dejavnost muzeja, organizacijska oblika in način vodenja muzeja,
2. soglasje ustanovitelja, da se strinja z vpisom muzeja v razvid,
3. akt o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest ter katalog zasedenih delovnih mest,
4. shema organizacije muzeja, iz katere je razviden notranji ustroj muzeja, in v primeru, da je muzej del pravne osebe, vpetost v njeno organizacijsko shemo,
5. poslovno in računovodsko poročilo za pretekli dve leti,
6. interni pravilnik o odpiralnem času in vstopnini,
7. druga dokazila o izpolnjevanju minimalnih strokovnih, prostorskih in tehničnih zahtev, ki jih določa ta pravilnik.

17. člen (način vpisa v razvid)

(1) Ministrstvo vpisuje muzeje v razvid po upravnem postopku na podlagi dokazil in mnenju Službe za premično dediščino in muzeje o izpolnjevanju zahtev za vpis v razvid.

(2) Sklep o vpisu izda minister.

VIII. POOBLASTILO ZA OPRAVLJANJE DRŽAVNE JAVNE SLUŽBE MUZEJEV

18. člen **(vloga za pridobitev pooblastila)**

(1) Muzej, ki se poteguje za pridobitev pooblastila za izvajanje državne službe muzejev, odda izpolnjeno vlogo na razpis ministrstva. Obvezna priloga vloge na razpis je izjava ustanovitelja, da je seznanjen z vložitvijo vloge.

(2) Ministrstvo ugotavlja izpolnjevanje minimalnih strokovnih, tehničnih in prostorskih zahtev ter standardov, potrebnih za pridobitev pooblastila, na podlagi naslednjih dokazil, ki jih muzej priloži vlogi:

1. poročilo o opravljenem delu za pretekli dve leti,
2. akt muzeja, iz katerega je razvidna njegova zbiralna politika;
3. koncept ureditve in razvoja muzeja in njegovih zbirk (na primer strateški načrt ali drug dokument);
4. druga dokazila o izpolnjevanju minimalnih strokovnih, prostorskih in tehničnih zahtev in standardov, ki jih določa ta pravilnik za hranjenje muzejskega gradiva v muzejih s pooblastilom za opravljanje državne javne službe (aktualni inventurni seznam).

19. člen **(obravnavanje vlog, prispelih na razpis)**

(1) Služba za premično dediščino in muzeje poda mnenje v postopku podelitve pooblastila na predlog ministrstva.

(2) Če muzej, ki se poteguje za pridobitev pooblastila ne izpolnjuje vseh zahtev in standardov, vendar je to nujno za varovanje muzejskega gradiva v tem muzeju, lahko Vlada izda začasen sklep o podelitvi pooblastila in določi rok, v katerem mora muzej izpolniti zahteve.

(3) Sklep o podelitvi pooblastila sprejme Vlada Republike Slovenije na predlog ministrstva

IX. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

20. člen **(prenehanje uporabe predpisa)**

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o varovanju in hranjenju nacionalnega bogastva in muzejskega gradiva, o vpisu v razvid muzejev in o podelitvi pooblastila za opravljanje državne javne službe muzejev (Uradni list RS, št. 110/08 in 32/09).

21. člen **(začetek veljavnosti)**

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 0070-45/2012
Ljubljana, dne 8. junija 2012
EVA 2012-3330-0056

dr. Žiga Turk l.r.
Minister
za izobraževanje, znanost, kulturo
in šport

[Priloga 1: Klimatski standardi hranjenja in prevoza nacionalnega bogastva](#)